

УДК 657:336.233.2

Помулєва.В.М.¹, Татюк О.Г.²

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. ФЕУ- 617 НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ СПЛАТИ ЄСВ ФІЗИЧНИМИ-ОСОБАМИ ПІДПРИЄМЦЯМИ

Єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – ЄСВ) - це консолідований страховий внесок в Україні, збір якого здійснюється в системі загальнообов'язкового державного страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі.

Базою нарахування ЄСВ для фізичних осіб – підприємців (далі – ФОП) на загальній системі оподаткування за звітний квартал є сума доходу (прибутку), отриманого від їх діяльності, що підлягає оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб. При цьому сума ЄСВ не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Для підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування базою нарахування ЄСВ є сума, визначена такими платниками самостійно, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

З 01 січня 2020 року розмір мінімальної заробітної плати збільшено до суми 4723 гривень на місяць і в 2020 році не змінюватиметься.

Мінімальний розмір ЄСВ на місяць становить 1039,06 грн. (22% від мінімальної зарплати), відповідно квартальна сума складає 3117,18 гривень.

Максимальна база нарахування ЄСВ з 2018 року дорівнює 15 розмірам мінімальної зарплати. З 01.01.2020 р. – це 70845 грн.

Отже, максимальний страховий внесок у 2020 році становить 15585,90 грн (4723 x 15 x 22%).

Таку суму єдиного внеску сплачують підприємці у разі, коли сума отриманого ним доходу (чистого доходу) у розрахунку за місяць складе 70845 грн. і більше.

Від сплати ЄСВ звільняються фізичні особи-підприємці (незалежно від обраної системи оподаткування) і члени фермерського господарства, які є пенсіонерами за віком чи особами з інвалідністю та отримують пенсію або соціальну допомогу. Зазначене звільнення не поширюється на осіб, які провадять незалежну професійну діяльність (адвокатів, нотаріусів, приватних виконавців, оцінювачів, аудиторів тощо).

Законом України "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів" запроваджено окремі зміни щодо нарахування та сплати ЄСВ, які набрали чинності 1 січня 2019 року. Відтепер ЄСВ для фізичних осіб-підприємців, у тому числі тих, які обрали спрощену систему оподаткування, у яких працюють особи з інвалідністю, встановлюється у розмірі 8,41 % бази нарахування ЄСВ для працюючих осіб з інвалідністю. Тобто, з 2019 року не лише юридичні особи, а й фізичні особи-підприємці, у яких працюють особи з інвалідністю, зможуть нараховувати ЄСВ за пільговою ставкою (8,41 %). Раніше фізичні особи-підприємці, у яких працюють особи з інвалідністю, застосовували основну ставку ЄСВ у розмірі 22 %.

ЄСВ нараховується щомісяця, але сплачувати можна раз на квартал. Так, ФОП (у тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування) зобов'язані сплачувати нарахований ЄСВ щоквартально до 20 числа місяця, що настає за кварталом, за який сплачується ЄСВ (абзац 3 ч. 8 ст. 9 Закону про ЄСВ) або щомісячно авансовим внеском — до 20 числа кожного місяця поточного кварталу (п.п. 2 п. 6 розділу IV Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженої наказом МФУ від 20.04.2015 р. № 449).

Слід зазначити, що обов'язок сплачувати ЄСВ виникає у ФОП (у тому числі платників єдиного податку) з дня їх державної реєстрації та підлягає сплаті незалежно від фінансового стану.

Граничні терміни сплати ЄСВ для всіх ФОП – незалежно від системи оподаткування (включаючи загальну систему): за 1-й квартал - 19 квітня 2020 року; за 2-й квартал - 19 липня 2020 року; за 3-й квартал 19 жовтня 2020 року; за 4-й квартал - 19 січня 2021 року.

Останній день сплати ЄСВ переноситься, якщо припадає на вихідний день. Підприємці, які зареєстровані в кінці чи в середині місяця, сплачують ЄСВ за весь місяць.

Порядок та строки подання звіту по сумах ЄСВ визначені в Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 435 від 04.04.2015 р. Звіт з ЄСВ подається за формою Д5 раз на рік, до 10 лютого.

Сплата ЄСВ дає право ФОП розраховувати на отримання лікарняних і декретних виплат, соціальної допомоги, а в майбутньому, можливо, і пенсії від держави.